

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Komisja Handlu Międzynarodowego

2008/2031(INI)

24.6.2008

OPINIA

Komisji Handlu Międzynarodowego

dla Komisji Spraw Zagranicznych

w sprawie oceny sankcji UE jako części działań i polityki UE w dziedzinie
praw człowieka
(2008/2031(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Vittorio Agnoletto

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Handlu Międzynarodowego zwraca się do Komisji Spraw Zagranicznych, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. uważa, że prawa człowieka stanowią nieodłączny element mandatu negocjacyjnego udzielonego Komisji przez Radę w zakresie umów handlowych i że Parlament powinien zawsze uczestniczyć w jego ustalaniu, przede wszystkim ze względu na fakt, że Unia Europejska ma do odegrania kluczową rolę w propagowaniu praw człowieka i demokracji na świecie, ponieważ sankcje gospodarcze i polityczne są ważnym narzędziem wpływu na kraje, w których dochodzi do poważnych przypadków łamania praw człowieka;
2. zwraca się do Komisji, by regularnie informowała Parlament o wpływie nałożonych sankcji na osiągnięcie wyznaczonych celów i przedkładała propozycje ewentualnych zmian, z uwzględnieniem rozwoju wypadków w danym kraju;
3. uważa, że jest sprawą najwyższej wagi, by do wszelkich przyszłych umów o wolnym handlu między Unią Europejską a krajami trzecimi włączać wiążące podstawowe prawa pracownicze Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP);
4. stwierdza, że sankcje czysto handlowe okazały się w większości przypadków bardzo mało skuteczne, zwłaszcza gdy nie stosują ich wszystkie kraje świata, pod auspicjami ONZ, a przy tym szkodzą one bardziej ludności cywilnej niż rządów krajów objętych sankcjami;
5. postrzega ratyfikację przez partnerów handlowych głównych konwencji MOP, konwencji ONZ dotyczących niedyskryminacji oraz Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet jako zasadniczy element klauzuli dotyczącej praw człowieka i jako warunek zawarcia umów handlowych z krajami trzecimi;
6. wzywa Radę i Komisję do opracowania przejrzystej analizy skuteczności już nałożonych sankcji i ich wpływu na stosunki handlowe z UE;
7. uważa, że sankcje handlowe UE nie powinny dotyczyć całego społeczeństwa, lecz powinny być ukierunkowane w większym stopniu na interesy finansowe jednostek i przedsiębiorstw prywatnych lub państwowych mających bezpośredni lub pośredni wpływ na łamanie praw człowieka i zasad demokracji, a nie stosowane ze szkodą dla ludności, a zwłaszcza sektorów dających źródło utrzymania najuboższym mieszkańcom kraju;
8. uważa, że sankcje powinny być również skierowane przeciwko tym sektorom gospodarki, które stanowią strategiczne źródło dochodów rządów łamiących prawa człowieka, umożliwiając im utrzymanie się przy władzy;
9. jest zdania, że przy podejmowaniu decyzji o sankcjach, a także przed nałożeniem sankcji i oceną ich skuteczności organy UE powinny ściśle współpracować ze społeczeństwem obywatelskim i organizacjami pozarządowymi w danym kraju;

10. uważa, że stosowanie i ocena przez Unię Europejską sankcji za naruszanie praw człowieka musi co do zasady przeważać nad ewentualnymi, wynikającymi z ich stosowania szkodami dla interesów handlowych Unii Europejskiej i jej obywateli;
11. uważa, że sankcje, pełniące w odniesieniu do przestrzegania praw człowieka bardzo ważną funkcję symboliczną ze względu na ich powiązanie z konkretnymi, jasno wskazanymi poważnymi przypadkami naruszania praw człowieka, nie powinny być znoszone, dopóki nie ustanie przyczyna ich nałożenia, i to bez względu na interesy handlowe UE;
12. jest zdania, że jeśli w sprawozdaniu z oceny stwierdzono, iż nałożenie sankcji nie spełnia swojego zadania, to należy zmienić zakres sankcji, na przykład zastępując sankcje ogólne sankcjami ukierunkowanymi;
13. występuje o rozszerzenie klauzuli dotyczącej praw człowieka i demokracji na wszystkie nowe umowy między Unią Europejską a krajami trzecimi, uprzedzonymi czy rozwijającymi się, i włączenie jej w szczególności do umów handlowych i sektorowych;
14. uważa, że sankcjom w ścisłym tego słowa znaczeniu powinny towarzyszyć inne środki restrykcyjne, niemające ściśle handlowego charakteru, takie jak zakaz lotów, specjalne embarga (np. na import broni), zakaz wjazdu na terytorium Unii Europejskiej, ograniczenia finansowe, ostrzeżenia dyplomatyczne, bojkotowanie wydarzeń kulturalnych i sportowych itp.; podkreśla ponadto, że wszystkie bez wyjątku państwa członkowskie muszą przestrzegać nałożonych sankcji;
15. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że system ogólnych preferencji taryfowych UE (GSP) przewiduje dodatkowe preferencje taryfowe dla krajów, które ratyfikowały i wprowadziły w życie szereg konwencji dotyczących praw człowieka i prawa pracy, ochrony środowiska i dobrych rządów; podkreśla również, że GSP przewiduje wycofanie tego rodzaju preferencji wobec krajów, które nie stosują tychże konwencji;
16. nalega, by Komisja i państwa członkowskie nie proponowały umów o wolnym handlu ani umów o stowarzyszeniu – nawet zawierających klauzule dotyczące praw człowieka – rządów krajów, w których według sprawozdań Urzędu Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka dochodzi do masowego łamania praw człowieka;
17. zwraca się do Komisji o monitorowanie skuteczności sankcji handlowych i kryteriów stosowanych przy podejmowaniu decyzji o ich nałożeniu bądź zniesieniu oraz o informowanie Parlamentu o uzyskanych wynikach, a także o przedłożenie wniosku w sprawie spójniejszej strategii stosowania sankcji wobec krajów łamiących prawa człowieka, aby zmniejszyć ewentualne negatywne skutki sankcji nakładanych ad hoc, a wręcz zwiększyć skuteczność sankcji dzięki temu, że ich stosowanie będzie wynikało ze szczegółowej i kompleksowej analizy sytuacji w danym kraju;
18. zwraca się do Komisji, by oceniła, czy sankcje uderzają w osoby odpowiedzialne i czy wybrano odpowiednie ramy czasowe;
19. wnioskuje, by w razie nałożenia sankcji na kraj rozwijający się, który korzysta z pomocy Unii Europejskiej przeznaczonej dla krajów rozwijających się, co do zasady dawano

pierwszeństwo „inteligentnym” sankcjom ukierunkowanym, a nie sankcjom ogólnym, które stałyby w sprzeczności logicznej z pomocą na rzecz rozwoju;

20. wzywa Komisję i Radę o przeprowadzenie oceny wpływu sankcji na politykę rozwojową danego kraju oraz na politykę handlową UE;
21. apeluje, by przy rozważaniu środków restrykcyjnych uwzględniano sankcje nałożone przez inne podmioty, zwłaszcza Stany Zjednoczone i kraje najczęściej handlujące z krajem, na który sankcje mają być nałożone;
22. wzywa Komisję do podjęcia negocjacji z krajami podejmującymi działania zmierzające do zmniejszenia skuteczności sankcji nałożonych przez Unię Europejską na dany kraj;
23. wzywa Komisję, aby z myślą o egzekwowaniu sankcji w danym regionie współpracowała systematycznie z krajami sąsiadującymi w krajem, na który nałożono sankcje, zarówno przy proponowaniu rodzaju sankcji, jak i w czasie ich wdrażania, oceny ich skuteczności i ich wpływu na politykę handlową całego szerzej pojmowanego regionu.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	24.6.2008
Wynik głosowania końcowego	+: 23 -: 1 0: 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Francisco Assis, Graham Booth, Carlos Carnero González, Daniel Caspary, Françoise Castex, Christofer Fjellner, Béla Glattfelder, Ignasi Guardans Cambó, Jacky Hénin, Syed Kamall, Marusya Ivanova Lyubcheva, Erika Mann, David Martin, Vural Öger, Georgios Papastamkos, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saïfi, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Iuliu Winkler, Corien Wortmann-Kool
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Vittorio Agnoletto, Jan Tadeusz Masiel, Salvador Domingo Sanz Palacio
Zastępca(y) (art. 178 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Małgorzata Handzlik